

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 95 0 К 034697 17 Квлз
Бања Лука, 17.07.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, Биљане Томић, Горјане Попадић и др Вељка Икановића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног В.Б., због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја опасном радњом или средством из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђеног, адвоката Б.К. из Ч., изјављеном против правоснажне пресуде Основног суда у Требињу број 95 0 К 034697 16 К 2 од 31.10.2016. године, у сједници вијећа одржаној дана 17.07. 2017. године, донио је

П Р Е С У Д У

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Основног суда у Требињу број 95 0 К 034697 16 К 2 од 31.10.2016. године оглашен је кривим В.Б. због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја опасном радњом или средством из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), те осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године. Обавезан је да плати трошкове кривичног поступка у износу од 3.172,00 КМ и паушал у износу од 600,00 КМ, а оштећени су са имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

У поступку по жалби браниоца оптуженог на ту пресуду Окружни суд у Требињу је пресудом број 95 0 К 034697 17 К 2 од 20.02.2017. године, дјелимичним уважавањем жалбе, преиначио побијану првостепену пресуду у одлуци о казни тако што је примјеном одредби члана 38. став 2. и 39. став 2. тачка 4. КЗ РС, оптужени В.Б. за наведено кривично дјело осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда остала неизмјењена.

Против првоснажне пресуде Основног суда у Требињу број 95 0 К 034697 16 К 2 од 31.10.2016. године, захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је благовремено поднио бранилац осуђеног, адвокат Б.К. из Ч. због повреде Кривичног закона Републике Српске и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), с приједлогом да се преиначи правоснажна пресуда и оптужени по правилној примјени Кривичног закона, ослободи оптужбе.

У одговору на Захтјев замјеник главног републичког тужиоца Светлана Брковић је оспорила основаност Захтјева и предложила да се исти као неоснован одбије.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредби члана 354. ЗКП РС, ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Осим тога искључена је могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У конкретном случају поднесеним Захтјевом означена су оба законска основа побијања правоснажне пресуде, а наведене повреде су биле изнесене и у жалби браниоца.

Поведа права на одбрану, према аргументима у образложењу Захтјева се првенствено заснива на томе што је тужилац измјенио оптужницу на главном претресу од 09.11.2015. године на нову правну квалификацију којом је отежан положај оптуженог, а потом на тврдњи да оптужени прије подизања оптужнице није испитан у смислу одредбе члана 233. став 3. ЗКП РС од стране тужиоца а нити од стране овлашћених службених лица што према тези Захтјева представља околност која искључује кривично гоњење, па је суд требао донијети пресуду којом се одбија оптужба. Надаље, под ову повреду се Захтјевом подводе и оне битне повреде одредаба кривичног поступка које се манифестују у недостатку разлога о одлучним чињеницама и противрјечности изреке пресуде разлозима у образложењу.

На наведеним жалбеним аргументима не може се темељити повреда права на одбрану као битна повреда одредаба кривичног поступка.

Наиме, овлаштење тужиоца, које произлази из одредбе члана 290. ЗКП РС, да може извршити измјену оптужнице на главном претресу ако изведени докази указују да се измјенило чињенично стање изнесено у оптужници, није ограничено забраном измјене на тежу правну квалификацију (на штету оптуженог), како се то Захтјевом сугерише. Такво ограничење је прописано одредбом члана 332. став 5. ЗКП РС за измјену оптужнице на претресу пред другостепеним судом, али не и за измјене извршене на главном претресу пред првостепеним судом. Осим тога, у конкретном случају измјењеном оптужницом на главном претресу осуђеном се умјесто кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 2. КЗ РС ставља на терет кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја опасном радњом или средством из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС (које је генусно исто дјело), па како је за оба ова кривична дјела запријеђена казна затвора у истом распону (затвор од једне до осам година), то је без основа тврдња Захтјева да је овом измјеном оптужнице оптужени доведен у тежи положај у односу на првобитну оптужницу.

Када је након измјене оптужнице на главном претресу, суд на захтјев браниоца оптуженог одложио глави претрес ради припреме одбране по измјењеној оптужници (што произилази из записника о главном претресу од 09.11.2015. године), онда нема мјеста за тврдњу Захтјева да је измјеном оптужнице на описани начин повријеђено право оптуженог на одбрану.

Супротно тврдњи Захтјева, из записника о испитивању осумњиченог број:12-01/3-31/14 Полицијске станице за безбједност саобраћаја, Центра јавне безбједности Т., сачињеног дана 19.03.2014. године произилази да је наведеног дана осуђени испитан у својству осумњиченог од стране овлаштеног службеног лица, који записник је без приговора потписан од стране осумњиченог у присуству полицијског службеника и записничара, па је потпуно неутемељен приговор Захтјева који се заснива на тврдњи да је повријеђено право на одбрану оптуженог на начин што је оптужница против њега подигнута, а да прије тога није испитан, што према одредби члана 233. став 3. ЗКП РС представља *condition sine qua non* за подизање оптужнице.

Повреда права на одбрану је једини облик битне повреде одредаба кривичног поступка, прописан одредбама члана 311. став 1. ЗКП РС, који представља основ за подношење захтјева за заштиту законитости, као ванредног правног лијека, међутим, под ову повреду одредаба кривичног поступка се не могу подвести оне повреде поступка које су издвојене у посебне, друге облике битних повреда одредаба кривичног поступка предвиђене у цитираној законској одредби, које су законом предвиђене као жалбени основ, али нису предвиђене као основ за подношење захтјева за заштиту законитости, укључујући и оне облике битне повреде одредаба кривичног поступка из тачке к) става 1. на које се захтјевом указује, а који се манифестују у изостанку разлога о одлучним чињеницама и противрјечности изреке разлoзима. Наведене форме битне повреде одредаба кривичног поступка су истицане и као жалбени основ на првостепену пресуду, те је другостепени суд, оцјенивши их неоснованим, у образложењу своје пресуде дао јасне и увјерљиве разлоге за такву оцјену, која оцјена не подлијеже законској могућности преиспитивања по овом ванредном правном средству.

Повреда Кривичног закона, као основ за подношење овог ванредног правног лијека против правоснажне пресуде, у смислу цитираних одредби из члана 350. ЗКП РС, подразумјева да су у тој пресуди потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице, а да је правилном примјеном закона на такву чињеничну основу, требало донијети другачију одлуку. Овим ванредним правним лијеком није прописана могућност побијања правоснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, нити се повреда Кривичног закона као законски основ за овај правни лијек, може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде.

У образложењу Захтјева се апострофира да је у поступку доношења побијане пресуде на штету осуђеног учињена повреда Кривичног закона из одредбе члана 312. став 1. тачка а) ЗКП РС, када је суд у радњама оптуженог нашао елементе бића кривичног дјела из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног закона Републике Српске. При томе се, доводи у питање правилнот оцјене доказа изведених на околност настанка предметне саобраћајне незгоде (првенствено налаза и мишљења саобраћајних вјештака и исказа свједока Д.Д., С.М. и С.М.1), те апострофира да су предметну саобраћајну незгоду проузроковали возачи мотоцикла грубим кршењем одредби члана 44. и 43. ЗОБС-а због вожње недозвољеном и неприлагођеном брзином, а да није доказано да је осуђени својом радњом угрозио јавни саобраћај и довео у опасност живот људи и

имовину већег обима, на начин што је као власник стоке, исту оставио без надзора, која је услед одсуства надзора изашла на коловоз магистралног пута на коме се догодила предметна саобраћајна незгода.

Из наведеног произлази да се Захјевом настоји ревидирати утврђено чињенично стање у побијаној правоснажној пресуди, на начин који би довео до другачије правне оцјене ревидиране чињеничне основе, а која би резултирала доношењем пресуде којом се осуђени ослобађа оптужбе да је починио кривично дјело које му се оптужницом ставља на терет и за које је осуђен побијаном правоснажном пресудом.

На приговорима таквог карактера не може се заснивати тврдња о повреди Кривичног закона јер нужну претпоставку за позивање на овај основ побијања правоснажне пресуде, представља потпуно респектовање правилности чињеничне основе те пресуде, па како наведени аргументи Захтјева по свом карактеру првенствено одражавају приговор правилности утврђеног чињеничног стања на коме се заснива побијана пресуда, то се не може прихватити као основан приговор Захтјева да је побијана правоснажна пресуда донесена уз повреду Кривичног закона.

Из изнијетих разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору замјеника главног републичког тужиоца на тај Захтјев правилно указује, ради чега је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Захтјев, као неоснован, одбијен.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић